

TRI THỨC VĂN HÓA VỀ TRẦM HƯƠNG, KỶ NAM CỦA NGƯỜI VIỆT

Nguyễn Duy Thái*

Tóm tắt: Trầm hương và Kỳ Nam của Việt Nam từ xưa đã nổi tiếng trong sử sách, được lưu truyền về sự quý hiếm và giá trị cao không chỉ ở Việt Nam, mà còn được ghi nhận trên thế giới. Tại Việt Nam, cây Trầm hương phân bố tự nhiên theo dãy Trường Sơn và các tỉnh Trung Bộ, từ đó cũng hình thành nên một số trung tâm của nghề Trầm như: Khánh Hòa (nơi duy nhất có Kỳ Nam), Quảng Nam, Phú Yên, Bình Định, Hà Tĩnh... Lịch sử nghề Trầm của người Việt có bề dày truyền thống lâu dài, qua đó những tri thức dân gian về Trầm cũng được đúc kết và trở thành giá trị văn hóa.

Những tri thức văn hóa về cây Trầm, khai thác Trầm, nuôi trồng Trầm, phân loại Trầm, công dụng của Trầm... có giá trị khoa học và thực tiễn đối với ngành văn hóa học trong bối cảnh Trầm hương Việt Nam nói chung và nghề Trầm truyền thống nói riêng ngày càng được quan tâm trên thế giới.

Từ khóa: Trầm hương, Kỳ Nam, nghề Trầm, Dó bầu, tri thức văn hóa.

Nguyễn Duy Thái: Cultural knowledge about Agarwood and Aquilaria Crassna Pierre of the Vietnamese people

Agarwood and Aquilaria Crassna Pierre in Viet Nam have been famous in history books. They are wellknown for their rarity and high value not only in Viet Nam but also in the world. In Viet Nam, Agarwood trees are naturally distributed along the Trường Sơn mountain range and the Central provinces; as a result, a number of centers of Agarwood craft were established such as Khánh Hòa (the only place with Aquilaria Crassna Pierre), Quảng Nam, Phú Yên, Bình Định, Hà Tĩnh. The history of Vietnamese Agarwood craft has a long tradition which allows folk knowledge about Agarwood to be crystalized and becomes cultural values

Cultural knowledge about Agarwood trees, Agarwood exploitation, Agarwood farming, Agarwood classification, uses of Agarwood... has scientific and practical values in the field of culturology when Vietnamese Agarwood in general and Traditional Agarwood craft in particular is increasingly receiving attention in the world.

Keywords: Agarwood, Aquilaria Crassna Pierre, Agarwood craft, Aquilaria, cultural knowledge.